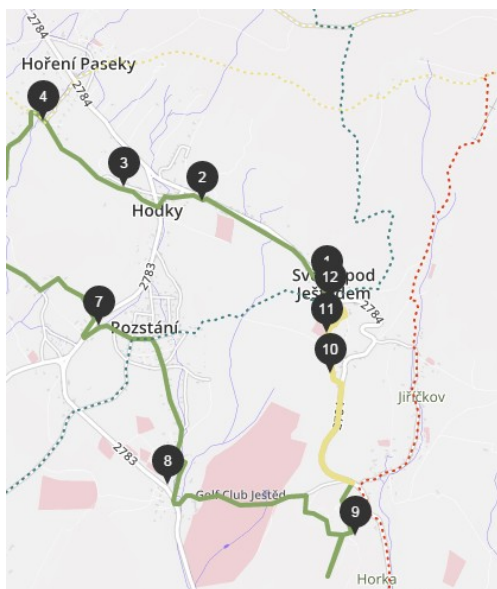

Obecní výlet „Po stopách Karoliny Světlé“

Obec Radimovice zve na pěší výlet naučnou stezkou „Po stopách Karoliny Světlé“

- **Datum: sobota 7.5.2016**
- **Odjezd netradičně vlastními automobily z návsi v 9.00 (z tohoto důvodu je nutné nahlásit účast a případně možnost využití osobního vozu na obecním úřadě do pátku 6.5. Na základě přihlášených osob dojde k rozdělení do jednotlivých vozidel)**
- **Návrat v odpoledních hodinách**
- **S sebou svačinu, pití, vhodnou obuv a oblečení**
- **Trasa povede převážně polními a lesními cestami po turistické trase. Celková délka cca 15 km**
- **Cestou bude možnost občerstvení i oběda v restauraci Pláně pod Ještědem**

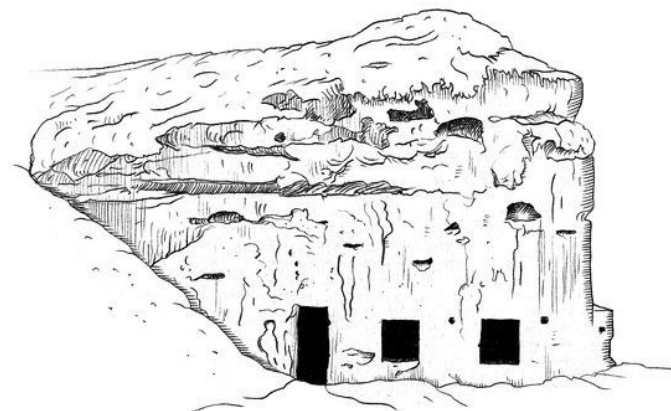

- „Po stopách Karoliny Světlé“.
- Naučná stezka přibližuje v nových souvislostech oblast Podještědí, kde započaly svůj život knihy Karoliny Světlé. Stezku tvoří 12 informačních panelů, tematické audio ukázky a umělecky pojatá odpočinková místa. Panely jsou osázeny keři a květinami typickými pro tento kraj.
- Naučnou stezku vytvořilo občanské sdružení Stopy v krajině, jehož cílem je podporovat vnímání krajiny jako prostoru, do kterého jsou zapsány příběhy z místní kultury a historie. Oproti čtení knihy nabízí „čtení krajiny“ živou, bezprostřední zkušenost. Naučná stezka je proto koncipována tak, aby byly nové informační panely v souladu s nádhernou krajinou Podještědí a aby jejich umístění odpovídalo konkrétním místům vztahujícím se k osobě a dílu Karoliny Světlé. Cílem projektu „Po stopách Karoliny Světlé“ bylo vytvořit moderní a atraktivní naučnou stezku a rozšířit tak nabídku turistické infrastruktury v Podještědí.
- **Karolina Světlá (*1830 †1899)**
- Johana Rottová se narodila v Praze. Její první literární pokusy spadají již do školních let. Petr Mužák, učitel v rodině Rottových a později její manžel, jí otevřel cestu k vlastenectví. Po úmrtí jejich jediného, teprve tříměsíční dcerky Boženy doporučil Johaně lékař, aby se duševně zaměstnávala. Toto zaměstnání našla v rozvíjení svého literárního talentu. V r. 1853 odjela Johana poprvé na zotavenou do manželovy rodné vesnice, do Světlé pod Ještědem, a s několika výjimkami se sem v letních měsících vracela dalších 35 let. Pro svůj první zveřejněný text (v almanachu *Máj*) si zvolila pseudonym Karolina Světlá. **Karolina** podle své neteře narozené ve stejném roce jako Boženka. A **Světlá**? Vesnice tohoto jména pro ni znamenala novou šanci, inspiraci a literární život.

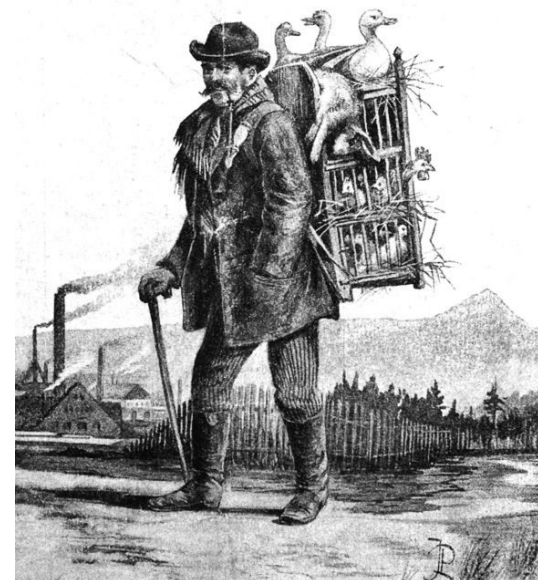

- **Zastavení číslo 9**
- Povídka *Skalák* (1863), která se vztahuje k tomuto místu, vypráví o skutečné události, která *na venkově téměř mně na očích se odehrála*, jak si o tom Karolina Světlá zapsala.
- Otec Jáchyma, hlavního hrdiny povídky, přivodil své rodině leností, opilstvím a karbanem bídu. Se svou ženou a deseti dětmi se odstěhoval do skalní jeskyně na tomto místě. Jmenoval se Skalák.

- **Zastavení číslo 10**
- Ze silnice směrem od Skalákovny jste měli možnost vidět Pláně – širokou louku na horizontu Ještědského hřebene, v létě plnou horských květů, v zimě olíbené lyžařské středisko. V r. 1805 zde byl postaven první dům a postupem času založena česká osada Pláně pod Ještědem. Oproti Ještědu, kde se scházeli liberečtí Němci, byly Pláně českým protipólem. Přes Pláně chodili podještědští vesničané se svými výrobky na trhy do Liberce, který byl až do r. 1945 většinově německý. Pláně se v té době nacházely na česko-německé jazykové hranici a situace vesnických obchodníků, kteří chodili s krosnami jak do Liberce, tak do Žitavy, se objevuje i v díle Karoliny Světlé.

- Podještědský krosňák, obchodník s drůběží.

- **Zastavení číslo 11**

- Součástí děl Karoliny Světlé je nejen život, jak o něm bylo vyprávěno na falousku ve světnici, ale také smrt, která nám umožňuje nahlédnout do zvyků s ní souvisejících. Když v *Kříži u potoka* (1868) zemřel mlynář, píše o tom Světlá: *Po vykropení okolní mlynářů rakev obstoupili; byla červeně natřena, modrými květy omalována, zelenými ratolestmi všecka obtočena a uvnitř vystlána. Mlynář v ní ležel jako v besídce.*

- **Zastavení číslo 12**

- K místu, kde stojíte, se vztahuje stěžejní dílo Karoliny Světlé, *Vesnický román* (1867). Kdyby ho napsala anglická či francouzská současnice Světlé, stal by se již dávno světovým bestsellerem a byl by jistě mnohokrát zfilmován. Ukrytý v češtině zůstává však nadále Růženkou čekající na svého zachránce/překladaatele.

- **Zastavení číslo 1 - Jak dostala vesnice Světlá své jméno?**

- V románu *Kantůrčice* (1869) zachytila Karolina Světlá pověst, podle které ve *zdejších hvozdech za bouřlivé noci zabloudil rytíř. Již myslil při burácení hromu, hukotu větru a řvaní dravých zvířat, že mu nastala poslední hodinka, když najednou mezi stromy první úsvit ranní záře se zakmitl. Až „světlá se!“ zvolal radostně a z vděčnosti, že mu Bůh život zachoval, dal __ na místě tom, kterému jméno Světlá ponechal, stromy prosekat a kapli postavit. První zmínka o malé osadě v těchto místech je z r. 1291.*

- **Zastavení číslo 2**
- Z místa, kde právě stojíte, bývá prý za jasného počasí vidět až do Prahy. Na Prahu, do které se ze svých letních pobytů Karolina Světlá během září vždy vracela, vzpomínala nerada: *S hrůzou myslím na ty úzké ulice městské, na ty zdě, kde se slunce křiklavě celý den upírá, na to věčné rachocení a lomcování, na ten nesnesitelný nepokoj!* Dalo by se říci, že díla Karoliny Světlé pojící se k Praze jako by nebyla pouze o Praze a pro pražské čtenáře, ale především pro lidi z Ještěda, kteří se Světlé na Prahu často ptali. Mezi známé romány Karoliny Světlé z pražského prostředí patří např. *První Češka* (1861), *Na úsvitě* (1864) a *Zvonečková královna* (1872) nebo povídka *Černý Petříček* (1871).
- **Zastavení číslo 3 – Česko-německé dětství**
- Karolina Světlá, vlastním jménem Johana Nepomucena Mužáková, roz. Rottová, se narodila 24. února 1830 v Praze na popeleční středě v době velké pražské povodně. Dům v Poštovské ulici (dnes ulice Karoliny Světlé) stál nedaleko Vltavy a kněz a kmotří přijeli na křtiny v loďkách.
- **Zastavení číslo 4- Rozdílné světy ženy a muže**
- Karolina Světlá žila v době, kdy realita manželského soužití byla pro ženy často velmi žalostná. Do svých Upomínek zaznamenala, že dívka, ježto se neprovdá, nikdy z poručení své rodiny propuštěna nebývá, a provdá-li se, že pak manžel nastoupí místo rodičů, s tím však rozdílem, že to, co oni zapovídali mírně, laskavě, rozumně, zakazuje zcela libovolně, zprudka a bouřlivě. Světlá žila ve vyrovnaném, přátelském manželství a národní uvědomění bylo pojítkem mezi ní a jejím manželem. Nezapomínala však, jak pro ni bylo těžké získat rozumné vzdělání a že se k ní ve škole přistupovalo jinak, než kdyby byla chlapec.
- Karolina Světlá se svou činností zasloužila o to, aby osoby mého druhu, jak zpola ironicky nazývala ženy, byly šťastnější. Stejně jako odmítala dělení společenských rolí podle patriarchálních (mužských) pravidel, odmítala i pojem ženská literatura či literatura pro ženy. Což je dvojitá příroda, dvojitá pravda? ptala se ve svých zápiscích.

- **NAUČNÁ STEZKA Terasy Ještědu a Ještědské vápence**
- **Skalní útvar Červený kámen**
- Červený kámen je nejvýraznější sedimentární skalnatý útvar, který vznikl v blízkém okolí ledovce mrazovým zvětráváním. Jeho délka je 250 m a pukliny jsou pokryty oxidy železa, které mají červené zabarvení. Ze skály je pěkný pohled do krajiny.
- **Pramen lesních panen a další studánky**
- Tato studánka se nachází poblíž asfaltové cesty na Pláně pod Ještědem (tam, kde se od silnice oddělují modrá turistická značka na Ještěd). V její blízkosti nalezneme studánku Frantína
- **Machova skála**
- Machova skála je kvarcitový skalní výchoz, který je dlouhý 23m, široký 7 m a vysoký 13 m. Kolem skály vede žlutě značená turistická cesta a naučná stezka.
- **Vyhlídky Vápenice**
- Pohled z vyhlídky je částečně zarostlý vzrostlými stromy, přesto je z ní ale pěkný pohled na kopec Ralsko a Bezděz.
- **Studánka Nad Basou**
- Tato krasová vyvěračka, která se vytvořila v prvohorních vápencích ještědského krasu, se nachází při zelené turistické značce při cestě z Padouchova na Pláně pod Ještědem. Pot..